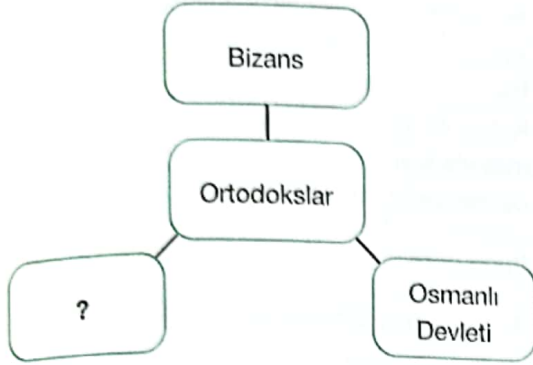

Değişen Dünya Dengeleri Karşısında Osmanlı Siyaseti (1595-1774) - III

1.

Tarihin değişik dönemlerinde Ortodoksların hamiliğini üstlenen devletlerin yer aldığı tablonun tamamlanabilmesi için “?” ile gösterilen yere aşağıdaki devletlerden hangisi getirilmelidir?

- A) Fransa B) İngiltere C) Rusya
D) ABD E) Almanya

2. Rusya, Küçük Kaynarca Antlaşması'na göre kesin olmayan hükümleri çerçevesinde Osmanlı Devleti himayesindeki Ortodoks halkların koruyuculuğunu almıştır.

Bu durum;

- I. Rusya'nın Osmanlı iç işlerine karışmasına,
II. Osmanlı-Rus ilişkilerinde sık sık yeni sorunların ortaya çıkmasına,
III. Osmanlı Devleti'nin millet sisteminden vazgeçmesine
gelişmelerinden hangilerinin yaşanmasına sebep olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. XVIII. yüzyılda Rusya ve Avusturya'nın Osmanlı Devleti'ne karşı birlikte hareket etmelerinde,

- I. çıkarlarının ortak olması,
II. aynı inanç grubundan olmaları,
III. siyasi alanda daha güçlü olmak istemeleri
durumlarından hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

4.

Zitvatoruk Antlaşması'yla Avusturya'ya karşı üstünlüğün kaybedilmesinde etkili olan sebepler

?
?
?
?

Zitvatoruk Antlaşması'yla Avusturya'ya karşı üstünlüğün kaybedilmesinde etkili olan sebepler ile ilgili hazırlanacak olan tabloya aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Safevilerle uzun yıllar devam eden savaşların Osmanlı Devleti'ni zora sokması
B) Celâli isyanlarının olumsuz etkileri
C) Osmanlı ordusunun eski gücünde ve caydırıcılığında olmaması
D) Avusturya'nın Kutsal İttifak devletleriyle birlikte Osmanlıya saldırması
E) Osmanlı topraklarında yaşanan sosyal ve siyasi sorunların dış politikayı olumsuz etkilemesi

5. XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti Avusturya ve Rusya'ya karşı başarılı mücadeleler vermiş. Bu mücadeleler sonucunda her iki devlet ile ayrı ayrı Belgrat Antlaşması imzalanmıştır.

Belgrat Antlaşması'nın imzalanmasına ara buluculuk yapan devlet aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İtalya B) İngiltere C) Fransa
D) Almanya E) Lehistan

6. Coğrafi Keşiflerden sonra Avrupalı devletler sömürge imparatorlukları kurmuşlardır.

Avrupalı devletler sömürgelerde kalıcı olabilmek için;

- I. din değiştirme,
II. kültürel asimilasyon,
III. köleciliği yaygınlaştırmak

uygulamalarından hangilerini devreye sokmuşlardır?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

7. Coğrafi Keşifler sonucunda Amerika kıtasını sömürgeleş-tiren Avrupalı devletler Aztek, İnka ve Maya gibi uygarlık-ları yok etmişlerdir. Avrupa'ya taşınan altın ve gümüş sa-yesinde sömürgeci devletler kısa sürede zenginleşmişler-dir. Kıta Avrupa'sından getirilen göçmenler yeni kıtaya yer-leştirilmişlerdir. Tarım arazilerinde ve madenlerde çalıştırıl-mak için Afrika kıtasından binlerce köle Amerika kıtasına taşınmıştır.

Bu bilgilere bakıldığında aşağıdaki alanlardan hangi-siyle ilgili bir bilgi verilmemiştir?

- A) Din B) Siyasi C) Sosyal
D) Nüfus E) Ekonomi

8. Osmanlı Devleti'nin Lale Devri'nde kaybettiği toprak-ları geri alma politikasını askıya almasında,

- I. siyasi ve askerî gücünü kaybetmesi,
II. yeni toprak kayıplarının yaşanması,
III. çok uluslu bir imparatorluk olması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

9. 21 Temmuz 1774 Küçük Kaynarca Antlaşması'na göre; Kı-rım bağımsız olacak, Kırım halkı sadece dinî bakımdan Os-manlı halifesine bağlı kalacaktı. Rusya, İstanbul'da süre-k-li bir elçi bulundurabilecek ve istediği yerde konsolosluk açabilecekti.

Buna göre;

- I. Osmanlı Devleti, Kırım halkı ile kültürel bağlarını sür-dürmek istemiştir.
II. Rusya, diplomatik başarı kazanmıştır.
III. Osmanlı Devleti milliyetçilik fikirlerinden olumsuz yön-de etkilenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

10. II. Viyana kuşatması sırasında Jan Sobleski komutasında-ki Alman ve Leh birleşik orduları Osmanlı ordusunu mağ-lup etmiştir. Viyana Kuşatmasından sonra papanın girişi-miyle Avusturya, Venedik, Lehistan, Malta ve Rusya ara-sında Kutsal İttifak kuruldu. Osmanlı Devleti ile Kutsal İtti-fak Devletleri arasında 1683-1699 yılları arasında yapılan Kutsal İttifak veya Büyük Türk Savaşları, Karlofça Antlaş-masıyla son bulmuştur. Antlaşmayla Macaristan, Mora, Dalmaçya kıyıları, Ukrayna ve Podolya kaybedilmiştir.

Buna göre,

- I. Kurulan ittifakta ırk faktörü etkili olmuştur.
II. Osmanlı Devleti'nin uluslararası saygınlığı azalmıştır.
III. Batı sınırlarındaki egemenlik alanı daralmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) II ve III
D) I ve II E) I, II ve III

11.

Zitvatorok'un Düşündükleri

Zitvatorok Antlaşması ile Osmanlılar, Macaristan'da durumunu korumuş hatta Eğ-ri ve Kanije adlarında iki yeni beylerbeylik oluşturmuştur. Fakat Osmanlılar; eski Ma-caristan Krallığı'ndan, Habsburglarda kalan yerler üzerindeki iddialarından vazgeçmiştir. Osmanlı padişahının antlaşmayı yirmi yıl için imzalaması, Osmanlı Devleti'nin artık Ka-nuni Sultan Süleyman Dönemi'ndeki büyük iddialarından vazgeç-tiğini göstermiştir. Uzun savaş yılları Osmanlı Devleti'nin, Habs-burglar karşısında askerî zaafını ortaya çıkarmıştır.

Prof. Dr. Halil İnalcık, Devlet-i Aliyye IV

Zitvatorok Antlaşması hakkında Prof. Dr. Halil İnalcık'ın bu yorumunu antlaşmanın,

- I. Avusturya'nın Macaristan için ödediği vergi kaldırılacak.
II. Avusturya Arşidükü (Kralı) protokol bakımından Osman-lı padişahına denk sayılacak.
III. Yazışmalarda "Avusturya Kralı" yerine "Roma Caesar" unvanı kullanılacak.

maddelerinden hangileri doğrulamaktadır?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III